

JADERNÝ

ZPRAVODAJ O TOM, CO MÁ ZŮSTAT SKRYTO

ODPAD

2/ Havlíčkovo nadělení obcím

4/ I Janoch se brání

7-8/ Hlubinné úložiště – Otázky a odpovědi?

**Vážené čtenářky,
vážení čtenáři,**

nakonec červnový návrh čtyř lokalit vybraných Správou úložišť pro konečné složiště vysoce radioaktivních odpadů potvrdila vláda až na Vánoce. Obyvatelé obcí v lokalitách Březový potok, Janoch, Horka a Hrádek tak dostali opravdu nechtěný dárek. Oproti tomu zákon, který měl s výběrem přijít a posílit práva obcí, nepřišel. A do voleb ani nepřijde. I ministr Havlíček totiž ví, že „slibem nezarmoutíš“. Do roku 2030 tak čekají vybrané obce práce spojené s hledáním vhodného místa a s tím spojená propagační kampaň. Skrze náš zpravodaj Vám chceme přinášet informace na ní nezávislé.

Edvard Sequens, Calla

Havlíčkovo nadělení obcím

Vláda těsně před vánočními svátky 21. prosince potvrdila červnový návrh Správy úložišť radioaktivních odpadů (SÚRAO), že další práce při hledání úložiště se soustředí již jen na čtyři lokality: Březový potok v Pošumaví, Janoch u Temelína, Horka na Třebíčsku a Hrádek na Jihlavsku. Ostatní budou uvažovány coby záložní. Jako fíkový list při tom posloužily výsledky procesní analýzy firmy Deloitte Advisory, provedené na objednávku ministerstva průmyslu. Ta není odborným oponentním řízením, jak jej požadovaly obce a spolky sdružené v Platformě proti hlubinnému úložišti, kterým se takové rozhodnutí nelíbí.

K výběru došlo bez existence roky slibovaného zákona, který měl zajistit „respektování zájmů obcí a jejich občanů“ při hledání úložiště. Vláda ten samý den odsouhlasila pouze jeho věcný záměr, který ale slibovanou míru posílení možností samospráv při rozhodování o úložišti nepřináší a do voleb se finální podoby nedočká. Na jednání vlády proto šel návrh s rozporům se svazy zastupujícími zájmy více než 4 700 měst a obcí z celé republiky – Svazem měst a obcí, Sdružením místních samospráv. Asi nepřekvapí, že zapojování obcí a občanů do rozhodování nově vypadlo už i z názvu zákona.

Co si o rozhodnutí myslí zástupci z lokality?

Petr Klásek, starosta obce Chanovice z lokality Březový potok a mluvčí Platformy řekl: „Ministr Havlíček po nástupu do funkce ministra průmyslu sliboval práva občanům, opravdové zapojení obcí do případného jednání a hlavně zákon, který by tato práva zajišťoval. Nic z jeho slibů se nenaplnilo, protože současná vláda obce a občany z jimi vytipovaných míst přehlídí. Není to věc peněz, jak nám pan Havlíček podsouvá v listopadovém dopise, je to principiální záležitost demokracie v naší vlasti.“

Petr Piňos, starosta městyse Budišov z lokality Horka sdělil: „Se zařazením našich obcí mezi lokality, kde bude pokračovat hledání úložiště, zásadně nesouhlasíme, nevnímáme ho jako objektivní. Při svých dalších krocích proti úložišti se budeme opírat o výsledky místních referend, která u nás proběhla a v nichž občané úložiště odmítli.“

Antonín Seknička, místostarosta obce Cejle z lokality Hrádek doplnil: „Vládní potvrzení výběru i naší lokality po přehlížení připomínek bez legitimní oponentury a další odklady zákona o zapojení obcí znovu jen dokazují nedůvěryhodnost celého procesu výběru.“

Petr Nohava, starosta obce Pluhův Žďár z lokality Čihadlo řekl: „I když rozhodnutí vlády je pro naší

lokalitu příznivé, zůstává pachut z povýšeneckého jednání státu ke svým občanům. Důvěra zmizela jak sníh před Vánoci, SÚRAO se stalo sprostým slovem a sliby jsme mohli dláždít náves. Vybrané lokality mají naši plnou podporu v dalším boji.“

Jiřina Kolářová, členka přípravného výboru spolku STOP Janoch z lokality Janoch uzavřela: „V naší lokalitě je již nyní velký nenávratný ekologický zásah v důsledku jaderné elektrárny Temelín a uranových odkališť MAPE Mydlovary. Stavbou Temelína přišlo mnoho rodin o své bydlení. Další výstavba spojená s úložištěm jaderného odpadu by byla pro obyvatele v okolních obcích neúnosná. Vznikla tu petice, která má stále více odpůrců úložiště jaderného odpadu a výsledné stanovisko obyvatel je tak záporné.“

Zpráva Platformy proti hlubinnému úložišti

Platforma proti úložišti

Vyhazování peněz na úložiště bez efektu?

Platforma proti hlubinnému úložišti sdružující 51 měst, obcí a spolků je přesvědčena o nutnosti změnit dosavadní postup při hledání řešení, jak naložit s vyhořelým jaderným palivem. Zpoždění, které vybírání místa pro hlubinné úložiště v minulých letech nabralo, nelze nahradit spěchem. Naopak před pokračováním je nejprve nezbytné přijmout stále neexistující zákon o zapojení obcí do výběru úložiště. Ve vsí vážnosti pak zvážit i jiné varianty naložení s nebezpečným dědictvím jaderné energetiky. Dlouhodobé skladování odpadů by mohlo dát časový prostor pro hledání bezpečnějšího řešení, než je jeho „zakopání v zemi“.

Nejvyšší kontrolní úřad ve své zprávě o kontrole hospodaření SÚRAO ze srpna 2020 kriticky zhodnotil přípravu hlubinného úložiště. Správa úložišť na tento záměr utratila z jaderného účtu v posledních 23 letech více než 1,8 miliardy korun a ve výsledku narostl počet lokalit a dotčených obcí, na jejichž území by vysoceradioaktivní odpady mohly skončit.

Úřad také kritizoval neplnění úkolů ze strany Ministerstva průmyslu a obchodu při přípravě zákona o zapojení obcí do výběru úložiště: „Výběr lokalit negativně ovlivňuje nesouhlas dotčených obcí

a s tím související absence právní úpravy týkající se zapojení obcí.“

Petr Klásek, starosta obce Chanovice a mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti, řekl: „S úložištěm nespěchejme, podívejme se poctivě i na další možnosti, co lze udělat s jaderným odpadem. A mezitím přijmeme zákon, který by zajistil práva obcím a lidem v nich žijících a projednejme závazná pravidla, aby je státní úřady neměnily co chvíli podle jednotlivých ministrů.“

Zpráva Platformy proti hlubinnému úložišti

HARMONOGRAM DALŠÍCH PRACÍ PLÁNOVANÝCH SPRÁVOU ÚLOŽIŠŤ

leden 2021

Zahájení přípravy lokálních pracovních skupin na čtyřech preferovaných lokalitách a zahájení intenzivní informační kampaně.

2020–2022

Aktualizace Koncepce nakládání s radioaktivními odpady a vyhořelým jaderným palivem.

2020–2030

Monitorovací práce na preferovaných lokalitách (životní prostředí, seismická, hydrogeologie).

březen 2021

Zahájení prací na přípravě žádostí o stanovení průzkumného území, včetně řešení střetů zájmů na preferovaných lokalitách.

leden 2023

Podání žádosti o stanovení průzkumných území a následně zahájení prací v režimu geologického výzkumu a průzkumu (včetně vrtných prací).

2029

Vzájemné porovnání lokalit.

2030

Výběr finální a záložní lokality a návrh na stanovení chráněného území pro zvláštní zásah do zemské kůry na finální lokalitě.

2030

Ukončení prací na dvou nepreferovaných lokalitách.

2050–2064

Výstavba hlubinného úložiště.

2065

Zprovoznění hlubinného úložiště.

Zdroj: Výsledky technického hodnocení potenciálních lokalit k umístění hlubinného úložiště, SÚRAO, 2020

Stop Janoch sbíral podpisy pod petici na Malešickém jarmarku
foto: archiv Stop Janoch

Odpor občanů proti úložišti v lokalitě Janoch roste

Lokalita vytipovaná pro možné hlubinné úložiště radioaktivního odpadu Janoch nedaleko Temelína na Českobudějovicku má stále více odpůrců. Lidé žijící v této oblasti ještě do nedávna žili v naprostém klidu, nevěděli, že se jich tato problematika týká. Název kopce Janoch nikdo neznal.

Informovanost občanů o jaderné energetice je dosti nízká, mnoho z nich toto téma nezajímá. Bohužel se kdysi při stavbě jaderných elektráren zapomnělo, že se jednou bude muset řešit, jak nakládat s odpadem, který produkují. Černého Petra získala nedávno i lokalita Janoch. Oblast s krycím názvem kopce, ježž zná jen velmi málo místních občanů, byla z devíti možných kandidátů pro umístění vysoce radioaktivního odpadu z celé České republiky vyhodnocena dokonce jako nejlepší, přestože nebyly dosud provedeny všechny průzkumné práce. Zajímavé je, že Janoch byl zařazen mezi vhodné kandidáty pro úložiště jako poslední a v podstatě až poté, kdy vláda narazila na vysoký odpor tamějších občanů v jiných

lokalitách. Bohužel lidé v jižních Čechách, ale ani lidé z nejbližšího okolí lokality Janoch vůbec netušili, že by v blízkosti jejich bydliště, kde už jim doslova za humny straší jaderná elektrárna Temelín, mohla být vybudována další monstrózní stavba století s nedozírnými následky pro okolí a především pro další generace.

Dodnes nikde podobná stavba úložiště jaderného odpadu není uvedena do provozu, státy po mnoho let hledají pro tak nebezpečný odpad vhodné umístění, které by nezatěžovalo životní prostředí a které není v blízkosti sídel lidí. Zde by se jednalo o místo, které by mělo pojmout devět tisíc tun vyhořelého paliva z obou českých jaderných elektráren (doufej-

me, že jen z těch českých). Část úložiště by zasahovala pod Novou Ves u Dřítně, zasáhla by do krajiny, zničila by lesy kolem Rachaček a s velkou pravděpodobností by ovlivnila prameny pitné vody pro několik vesnic, jejich jediný zdroj pitné vody.

Zrovna tato oblast je již velice ekologicky zatížena několika uranovými kališti, skládkou Býšov, rozšiřující se skládkou Munice a především skládkou bývalé firmy MAPE, kam denně desítky kamionů z cizích zemí vyvázejí pneumatiky a jiný podobný odpad. Lidé z okolních vsí a měst přišli o pitnou vodu ve studních a ještě bojují se zápachem, který se odtud šíří krajem. Výše zmíněné ekologické zatížení bylo důvodem pro nesouhlasné stanovisko starostů dotčených obcí (Dřítěň, Olešník, Temelín, Hluboká nad Vltavou), kteří také odpověděli ministru průmyslu a obchodu, že si zde úložiště pro jaderný odpad nepřejí. Stejně stanovisko již dříve zaujal Jihočeský kraj. Přesto Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR dalo podnět SÚRAO ke zkoumání naší lokality.

Vzhledem k tomu, že se díky petici, jež vznikla v srpnu letošního roku a má již 3500 podpisů, dostaly informace o plánu vybudovat zde úložiště vysoce radioaktivního odpadu mezi širší veřejnost, odpor lidí začal vzrůstat. Do té doby bohužel o úlo-

žišti téměř nikdo nevěděl, ačkoli SÚRAO tvrdí opak. Informovanost občanů z obcí, v jejichž katastru či v jejichž těsné blízkosti by se úložiště mělo nacházet, je ale stále nízká. Hlavně z toho důvodu, že nebyli dostatečně a včas informováni svými starosty. Ti petici nezakázali, na úřady ji umístili, ale nebyli z ní příliš nadšeni a ani jeden starosta ji nepodpořil svým podpisem. Jejich stanovisko je nyní spíše vyhýbavé a občany svých obcí nadále neinformují. Lidé jsou tak odkázáni na občasně zpravodaje či letáky ze SÚRAO, kde jsou ale nepřesná sdělení.

Pro lepší informovanost založila iniciativa Stop Janoch skupinu na Facebooku se stejným názvem a nyní jsou v provozu už i internetové stránky, jež nalezete na adrese stopjanoch.unas.cz. Starostové okolních obcí, jichž se přímo stavba úložiště netýká, podpořili petici svými podpisy téměř sto procentně a neustále se zajímají o nové informace k tomuto tématu – chtějí je tak alespoň prostřednictvím místních zpravodajů či lokálních novin rozšířit mezi občany. Je možné, že původním záměrem bylo neinformovat lidi v okolí Janochu o plánovaném úložišti jaderného odpadu a jeho závěrem asi mělo být rčení „kdo mlčí, ten souhlasí“. Lidé zde mlčeli především proto, že o ničem nevěděli.

Iniciativa Stop Janoch

Magdaléna nespí

Svíčky hoří za každou lokalitu foto: archiv spolku Naplaveno

V noci z 5. na 6. září jsme u kostela sv. Maří Magdalény nad Jistebnicí zapálili oheň a drželi hlídky. Proč? Bylo to symbolické zakončení téměř dvaceti-letého období, kdy bylo Jistebnicko a Nadějkovsko na seznamu míst, kde by mohlo být vybudováno úložiště radioaktivního odpadu. V červnu letošního roku se naše „lokalita Magdalena“ na doporučení

panelu expertů stala „záložním místem“. Po potvrzení vládou to znamená, že by zde neměly probíhat žádné další průzkumy a nejsme v bezprostředním ohrožení. Řada problémů, která hledání místa pro úložiště od počátku provází, ale přetrvává – státní koncepce zatím stále nezvažuje jiné varianty nakládání s radioaktivním odpadem, metodika výběru místa pro úložiště neprošla odbornou oponenturou, obce nejsou vůči státu v rovnoprávném postavení, schválení zákona o úložišti se stále odkládá...

Chtěli jsme na toto vše upozornit a podpořit lokality, které si – na rozdíl od Magdalény – vytáhly „Černého Petra“: Březový potok na Plzeňsku, Horku a Hrádek na Vysočině a Janoch u Temelína. Za všechny lokality hořely v kapli svíčky. Jejich zdi zvenčí obepínal dlouhý pás vytvořený z novinových článků a fotografií z protiúložištních akcí, které se od roku 2002 konaly v naší lokalitě.

Akci „Magdalena nespí“ pořádaly spolky Zachovalý kraj a Naplaveno za podpory Města Jistebnice a laskavého pochopení Římskokatolické farnosti Jistebnice. Během večera a noci se na ní alespoň na chvíli zastavilo přes padesát lidí.

Olga Černá, spolek Zachovalý kraj

Alej 20. století v Boňově

Před námi zde žili lidé, kteří nás naučili milovat rodnou hroudu, neohnout záda a být hrdí na to, že jsme Češi. Zdejší kraj nedával lidem nic levně, přesto nebo právě proto zde nebyla nouze o rovné, statečné a férové lidi. Ani stanné právo v roce 1942 neodradilo naše rodáky od pomoci jiným Čechům o dva roky později. 20. století nebylo snadné. Když někdo tvrdí, že za komunistů bylo líp, tak asi nezná osudy lidí, kteří se provinili jen tím, že chtěli být dobrými správci hospodářství, které jim s důvěrou předali jejich rodiče.

Rádi bychom navázali na své předky i my, chceme být dobrými správci krajiny, ve které žijeme. Alej proti hlubinnému úložišti má už 20 krásných lip a bude jich přibývat. Nově jsme vysadili jednu lipovou a jednu dubovou alej v roce 2019 a v roce 2020 jabloňovou a hrušňovou. Sázeli místní i chalupáři. Máme svůj domov rádi, krajina kde žijeme, je krajinou našeho srdce. Nedopustíme, aby ji nějaká lobby zničila. Není spravedlivějšího boje než za své blízké a své domovy!

Městu Jaroměřice nad Rokytnou děkuji za podporu výsadby i za zájem o rozvoj zeleně a krajiny. Zemědělcům děkuji za ohleduplnost.

Marie Kouřilková,
členka spolku SOS Na skalním

Jabloňová a hrušňová alej 20. století
foto: archiv spolku SOS Na skalním

SURAOVÝ CEREKVÁK

Správa úložišť radioaktivních odpadů (SÚRAO) nabídla Dolní Cerekvi, že bude platit náš obecní zpravodaj Cerekvák. A to nejen v jeho současné podobě, ale mnohem nákladnější, na křídovém papíru, celobarevný, s neomezeným počtem stran. Když pomínu, že SÚRAO je nevýdělečný státní podnik, který hradí velké platy svých zaměstnanců a nákladné projekty z daní obyvatel, tak přesto se mi vtírá otázka. Proč tyto peníze navíc, které má zřejmě SÚRAO k dispozici krize, nekrize, nabízí právě Dolní

Cerekvi? Proč si mezi městy a vesnicemi, mezi všemi oblastmi naší vlasti vybrali právě nás? Odpověď nemůže být jiná, než že jim někdo řekl, že je tady krásně a asi nás mají rádi. Líbí se jim městy, příroda kolem, čistý vzduch, kojenecká voda a vstřícní lidé. Já tomu rozumím. Mně se tady také líbí. Takže jenom blázen by nabídku SÚRAO na financování Cerekváku odmítl. No, přiznám se, že patřím mezi takové blázny.

Pavel Kovář, Dolní Cerekev

Hlubinné úložiště – Otázky a odpovědi?

SÚRAO pro obyvatele obcí preferovaných lokalit připravilo informační text Hlubinné úložiště – Otázky a odpovědi, který dostali do schránek ať již samostatně nebo v obsahu podzimního čísla Zpráv ze Správy. Podíváme se nyní na některá obsažená tvrzení s pomocí studií a technických zpráv Správy úložišť radioaktivních odpadů, které si kromě webu této instituce můžete stáhnout také ze stránek www.nechcemeuloziste.cz.

„Podzemní část úložiště by se měla rozkládat na ploše 2 až 3 kilometrů čtverečních pod povrchem.“

Pokud se podíváme do technických zpráv, které k jednotlivým lokalitám i k závěrečnému výběru zveřejnilo SÚRAO, uvidíme jiné, větší hodnoty, kdy jen plochy pro ukládání odpadů mají v závislosti na lokalitě a způsobu ukládání zabrat 3 až 4 kilometry čtvereční. Ale podzemní dílo bude mít i další provozy a tak lze sáhnout po Aktualizaci referenčního projektu hlubinného úložiště v hypotetické lokalitě, který pro podzemní část počítá 4,4 kilometru čtverečních.

„Velikost nadzemního areálu se pohybuje řádově okolo 20 hektarů.“

Pro lokalitu Janoch počítají zveřejněné zprávy SÚRAO, konkrétně studie dopadů na životní prostředí plochu 26,5 hektaru. Ve všech lokalitách, pokud nebude nalezeno přijatelnější řešení, jako je dostatečně velký opuštěný lom v dosahu, bude třeba připočítat plochu pro haldu vytěžené horniny, kterou nebude možné odprodat, ale bude zapotřebí ji uchovat pro zavážení úložiště. A ta by dle lokality a způsobu výrubu mohla zabrat i takřka 14 ha.

„Ukládací kontejner musí vydržet až stovky tisíc let.“

Radiotoxicita vyhořelého jaderného paliva se dostane na úroveň přírodní uranové rudy až za nějakých 200–300 tisíc let, v závislosti na složení paliva a jak dlouho bylo v reaktoru. Pouze teoreticky by takovou dobu kontejner vydržet mohl, tloušťka oceli je navrhována tak, aby neprorezl dříve než za sto tisíc let. Ale zatím je tento materiálový výzkum prakticky na svém počátku a stojí před otázkami jak naopak omezit či vyloučit rychlejší korozivní procesy v důsledku přítomnosti mikrobů či vzájemného působení

oceli, těsnících vrstev i prvků obsažených v podzemní vodě. Tvrzení, že „musí vydržet“ není dnes podloženo věrohodnými fakty. Naopak konzervativně je nutné předpokládat selhání bariéry kontejnerů mnohem dříve, a proto nabývá na důležitosti i plánovaná jílová bariéra a zejména samotná hornina v místě úložiště a proudění vody v ní, aby se uvolněné zářící jedy nedostaly na povrch nebo do pitné vody.

„SÚRAO bude dodržovat všechny požadavky právních předpisů týkající se ochrany vodních zdrojů tak, aby nemohlo dojít k jejich ohrožení.“

To se předpokládá, ale i při nejlepší vůli a pečlivosti se nelze rizikům pro vodní zdroje vyhnout. Autoři Studií vlivů na životní prostředí pro vybrané lokality, které nechalo zpracovat SÚRAO, mezi vlivy na podzemní vody uvádí: „Významnější vlivy jsou spojeny s výstavbou důlního díla spojujícího povrchový areál s hlubinnou částí úložiště. Lze předpokládat, že hloubení jam a úpadnice jako přístupových cest do podzemí hlubinného úložiště se projeví v bezprostředním okolí těchto úvodních důlních děl poklesem hladiny podzemních vod. Výstavba hlubinného úložiště ovlivní režim podzemních vod v přípoверхové části horninového masívu, technickým odhadem v závislosti na skladbě horninových struktur cca do 50 metrů hloubky. Vyloučit nelze pokles hladiny podzemní vody, zánik lokálních zdrojů podzemních vod a příp. pokles průtoků v povrchových tocích.“

„Jak ovlivní úložiště život obyvatel a co mohou obce očekávat? Nejvíce při výstavbě. Bude probíhat samotná těžba, odvoz rubaniny a další práce, uděláme ale všechno pro to, aby zásah do běžného chodu obcí byl minimální, a to i v porovnání s obdobnými stavbami.“

dokončení na str. 8

»

« **dokončení ze str. 7**

I v další části materiálu jsou zmiňována jen pozitiva. Starostům a obyvatelům vybraných obcí by ale měla být otevřeně prezentována i druhá strana mince. Popisují ji Studie dopadů na životní prostředí zpracované pro SÚRAO: „Jako negativní vlivy lze v okolí povrchového areálu očekávat omezení individuální výstavby pro trvalé bydlení a rekreaci v dotčeném území, možný pokles cen pozemků a nemovitostí a případný pokles rekreační přitažlivosti pro obyvatelstvo. Tento pokles může být z části kompenzován přistěhováním zaměstnanců do sídel v okolí hlubinného úložiště.“

V případě sportovně a turisticky využívaného Čeřínku v lokalitě Hrádek pak studie uvádí: „Psychologický vliv přítomnosti hlubinného úložiště pravděpodobně sníží atraktivitu území.“ Pro Horku a Březový potok pak dokonce: „Psychologický účinek blízké existence hlubinného úložiště v případě rekreačního využití území by mohl být velmi významný. Ve svém důsledku by mohl znamenat odliv rekreatantů a majitelů rekreačních objektů ze širokého okolí.“

Významné bude v některých místech i navýšení těžké nákladní dopravy při stavbě úložiště. Stavba však neskončí zprovozněním úložiště v roce 2065, podzemní prostory se budou rozšiřovat postupně dlouhé desítky let.

Edvard Sequens, Calla

Experti varují: koroze kontejnerů může být rychlá

Stávající způsoby ukládání vysokoaktivního jaderného odpadu jsou „velice“ nebezpečné, jak upozorňují vědci. Výzkumníci z Univerzity státu Ohio zjistili, že dlouhodobé plány na ukládání radioaktivního odpadu z výroby jaderných zbraní jsou neudržitelné a povedou k uvolňování radioaktivního materiálu do životního prostředí.

Materiály používané při ukládání nebezpečných odpadů korodují mnohem rychleji, než byla původní představa. Vědci o tom informovali ve studii, kterou publikoval vědecký časopis Nature Materials a v níž svá zjištění podrobně rozvedli. „To znamená, že stávající modely možná nebudou postačovat k trvale bezpečnému uložení těchto odpadů,“ říká Xiaolei Guo, zástupce vedoucího katedry na Univerzitě státu Ohio a hlavní autor studie a dodává: „Z toho vyplývá, že potřebujeme vypracovat nový model ukládání jaderného odpadu.“

Současné řešení ukládání radioaktivního odpadu z výroby jaderných zbraní spočívá ve smísení odpadu s jinými látkami, čímž vzniká sklo nebo keramika, jež se poté vkládá do kovových kontejnerů, které jsou uloženy hluboko pod zem. Kvůli dlouhodobým změnám chemismu jaderného odpadu však nakonec tento skelný a keramický materiál způsobuje „závažnou“ korozi kovových kontejnerů.

„V reálném scénáři bude odpad v podobě skla či keramiky v těsném kontaktu s nerezovými kontejnery,“ říká Guo „Za určitých podmínek pak koroze nerezavějící oceli dosahuje extrémních rozměrů. Vzniká tím superagresivní prostředí, v němž mohou korodovat okolní materiály.“ Jedním z možných řešení podle autorů studie může být vývoj kompatibilního materiálu, který se jako bariéra vloží mezi kov a sklo či keramiku a zabrání tím vzniku koroze.

Petr Kurfürst podle Science News

www.nechcemeuloziste.cz

Informace o vyhledávání úložiště v jednotlivých lokalitách, odborné studie i názory starostů a veřejnosti.